

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Jakuba Camrdu v právní věci žalobkyně: **VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.**, se sídlem Soběšická 820/156, Brno, zast. Mgr. Markem Vojáčkem, advokátem se sídlem Na Florenci 2116/15, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 17, Praha, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Městys Luka nad Jihlavou**, se sídlem 1. máje 76, Luka nad Jihlavou, zast. JUDr. Boženu Zmátlovou, advokátkou se sídlem Dvořákova 1927/5, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 12. 2019, č. j. 31 A 33/2018 - 319, o návrhu osoby zúčastněné na řízení na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2018, č. j. 77038/2017-MZE-15111, sp. zn. 59VH744/2017-15111, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně i stěžovatelky (osoby zúčastněné na řízení) a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 11. 2016, č. j. KUJI 82279/2016, kterým správní orgán I. stupně zrušil žalobkyni povolení k provozování kanalizace Luka nad Jihlavou a čističky odpadních vod Luka nad Jihlavou a stanovil vykonatelnost rozhodnutí ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o povolení k provozování uvedené kanalizace a čističky odpadních vod pro nového provozovatele, nejpozději však ke dni 1. 1. 2017. Povolení k provozování bylo žalobkyni vydáno rozhodnutím Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru lesního a vodního hospodářství ze dne 26. 4. 2004, č. j. KUJI 6421/2004 OLVHZ, KUJIP007JCV1, ve znění rozhodnutí ze dne 18. 1. 2012, č. j. KUJI 4319/2012, sp. zn. OLVHZ 127/2012 Bl-2, a rozhodnutí ze dne 8. 10. 2013, č. j. KUJI 67965/2013, sp. zn. OLVHZ 1802/2013 Pa-2.

[2] Krajský soud tedy napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí, kterým bylo žalobkyni zrušeno povolení k provozování kanalizace a čističky odpadních vod (dále jen „ČOV“) Luka nad Jihlavou.

[3] Společně s kasační stížností podala stěžovatelka návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodnila tím, že v průběhu řízení před krajským soudem bylo vydáno povolení k provozování těžce kanalizační stoky a ČOV Luka nad Jihlavou jinému provozovateli, a to společnosti VODOVODY A KANALIZACE Loucko s. r. o. (dále jen „VAK Loucko“). Stěžovatelka doložila rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 7. 3. 2018, č. j. KUJI 17684/2018, sp. zn. OŽPZ 3167/2016 Bl-42, kterým bylo povolení společnosti VAK Loucko vydáno, jakož i rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 28. 6. 2018, č. j. 22836/2018-MZE-15111, sp. zn. 59VH11531/2018-15111, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a dříve uvedené rozhodnutí o povolení k provozování kanalizace a ČOV pro společnost VAK Loucko bylo potvrzeno. Stěžovatelka uvedla, že v důsledku zrušujícího rozsudku krajského soudu nastal takový stav, ve kterém nově vydané povolení k provozování kanalizace a ČOV pro společnost VAK Loucko stále trvá, přičemž rozhodnutí o zrušení povolení k provozování pro žalobkyni dosud není pravomocné. V důsledku rozsudku krajského soudu tedy existují *de iure* dva provozovatelé kanalizací a ČOV v Lukách nad Jihlavou, přičemž oba subjekty se domáhají tohoto provozování (žalobkyně nyní vyzývá VAK Loucko k umožnění přístupu ke kanalizacím za účelem provozování).

[5] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že považuje své rozhodnutí o zrušení povolení k provozování žalobkyni za zákonné a s argumentací stěžovatelky se ztotožňuje. Poukázal na skutečnost, že žalobkyni bylo krajským úřadem zrušeno již několik dalších povolení k provozování vodohospodářského majetku v Lukách nad Jihlavou. Proti přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proto ničeho nenamítá.

[6] Žalobkyně ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedla, že pro jeho přiznání nejsou naplněny zákonné předpoklady ve smyslu § 73 ve spojení s § 107 s. ř. s. Osobě zúčastněné na řízení (stěžovatelce) totiž žádná újma nehrozí. Zrušujícím rozsudkem krajského soudu se obnovilo povolení žalobkyně provozovat kanalizaci a ČOV v Lukách nad Jihlavou, jež jsou majetkem stěžovatelky. Žalobkyně má přitom za to, že je oprávněna a povinna kanalizaci a ČOV provozovat. Stěžovatelka si ke kanalizaci a ČOV neoprávněně zjedнала přístup (vyměnila zámky na pronajatých objektech) a znemožnila tím žalobkyni užívání majetku, ke kterému měla sjednanou provozní smlouvu, což považuje žalobkyně za nepřípustné. Stěžovatelka nadto tvrzenou újmu ničím neosvědčila, žádná taková újma podle názoru žalobkyně ani reálně neexistuje.

[7] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatelky přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci

pokračování

samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud současně uvádí, že k zatímní úpravě poměrů účastníků řízení slouží v případě hrozící vážné újmy institut předběžného opatření. Soud je však tyto poměry oprávněn předběžným opatřením upravit pouze na návrh některého z účastníků řízení. V nyní posuzované věci o vydání předběžného opatření žádný z účastníků nepožádal, stěžovatelka však požádala o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti. Byť by v této věci bylo podle názoru Nejvyššího správního soudu na místě požádat spíše o vydání předběžného opatření, po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelkou a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny a jeho přiznáním bude rovněž docíleno dočasné úpravy poměrů účastníků.

[10] Pro přiznání odkladného účinku musí být vedle formální podmínky (existence návrhu na přiznání odkladného účinku) splněny tři materiální předpoklady: i) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, ii) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, iii) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[11] Nejvyšší správní soud se předně zabýval tím, zda přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. V nyní projednávané věci vyvstal problém konkurenčních rozhodnutí. Krajský soud totiž napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného, který zrušil povolení žalobkyně k provozování kanalizace a ČOV v Lukách nad Jihlavou. V mezidobí (v průběhu řízení před krajským soudem) však získala povolení k provozování těchto úseků kanalizace a téže čističky odpadních vod jiná společnost – VAK Loucko, a to na základě rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 7. 3. 2018, č. j. KUJI 17684/2018, sp. zn. OŽPZ 3167/2016 Bl-42. Byť hrozba existence dvou protichůdných rozhodnutí nepředstavuje bez dalšího újmu dosazující intenzity pro přiznání odkladného účinku (analogicky srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS), Nejvyšší správní soud má za to, že v nyní posuzovaném případě je naopak přiznání odkladného účinku ve veřejném zájmu, a to z následujících důvodů.

[12] Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“), upravuje mj. některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě (srov. § 1 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích). Hlavním předmětem úpravy jsou vodovody a kanalizace sloužící veřejné potřebě. Z § 1 odst. 2 téhož zákona přímo vyplývá, že vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu. Je tedy především ve veřejném zájmu, aby ty části vodovodů a kanalizace, které slouží právě veřejné potřebě, byly skutečně k tomuto účelu provozovány, a aby jejich provozování bylo zajištěno. Podle § 8 odst. 1 stejného zákona je vlastník vodovodu nebo kanalizace povinen zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování. Nezajištění plynulého a

bezpečného provozování vodovodu nebo kanalizace je podle § 33 odst. 2 písm. d) zákona o vodovodech a kanalizacích přestupkem, za který hrozí vlastníkově vodovodu nebo kanalizace pokuta až do výše 1 milionu [§ 33 odst. 9 písm. e) zákona o vodovodech a kanalizacích]. Hodnoty chráněné zákonem o vodovodech a kanalizacích jsou tímto zákonem výslovně označeny za veřejný zájem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2014, č. j. 1 As 149/2013 - 50).

[13] Z obsahu spisu vyplývá, že v nyní posuzované věci je předmětem sporu zrušení rozhodnutí o povolení k provozování částí kanalizace a ČOV, které se nachází ve vlastnictví Městyse Luka nad Jihlavou - stěžovatelky. Je přitom zřejmé, že tyto části kanalizace, jakož i ČOV slouží nejenom samotnému vlastníkově, ale, a to především, obyvatelům stěžovatelky, tj. slouží pro veřejnou potřebu. Již z tohoto je zřejmé, že zajištění plynulého provozu předmětné kanalizace a ČOV je skutečně ve veřejném zájmu. Nejvyšší správní soud proto částečně uzavírá, že přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti nebude v rozporu s veřejným zájmem, ba právě naopak, jeho přiznáním bude veřejný zájem na zachování provozu kanalizace a ČOV pro veřejnou potřebu zajištěn.

[14] Pokud jde o zbývající podmínky přiznání odkladného účinku (výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu a újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám), Nejvyšší správní soud uvádí, že části kanalizace a ČOV, jejichž provoz je předmětem posouzení ve věci samé, jsou podle obsahu spisu vlastnictvím stěžovatelky. Součástí tzv. vlastnické triády je právo s věcí nakládat (*ius disponendi*). Stěžovatelka je tak jakožto vlastníka předmětných částí kanalizace a ČOV oprávněna rozhodnout, s kým uzavře smlouvu, která bude danou osobu opravňovat kanalizaci provozovat, a komu tak předmětné nemovitě věci přenechá k užívání. Jelikož je uzavření takové smlouvy s vlastníkem kanalizace (neprovozuje-li kanalizace samotný vlastníka), jednou z podmínek vydání povolení k provozování kanalizace [srov. § 6 odst. 2 písm. b) zákona o vodovodech a kanalizacích], je to právě vlastníka, který tímto způsobem do jisté míry určuje, komu bude povolení k provozování krajským úřadem vydáno. Zrušení povolení k provozování tak v konečném důsledku může pro stěžovatelku znamenat zásah do jejího vlastnického práva (konkrétně do práva s věcí disponovat) a újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by se přiznání odkladného účinku v daném případě mohlo citelně dotknout práv jiných osob. Je sice pochopitelné, že se žalobkyně, jakož i společnost VAK Loucko domáhají práv, která pro ně plynou z pravomocných rozhodnutí, jimiž jim bylo vydáno povolení k provozování těchto částí kanalizace a též ČOV. Nejvyšší správní soud však považuje za zásadní předejít ohrožení veřejného zájmu spočívajícího v provozování kanalizace a ČOV a zachovat stávající stav, tj. zajistit plynulý provoz kanalizace a ČOV pro veřejnou potřebu společností VAK Loucko, která byla v době vydání zrušujícího rozsudku krajského soudu jediným oprávněným subjektem k jejich provozování.

[16] Přestože otázka, zda byl krajský soud oprávněn zrušit rozhodnutí, kterým bylo zrušeno povolení k provozování žalobkyni, bude řešena až v samotném meritorním rozhodnutí, Nejvyšší správní soud má za to, že do doby, než rozhodne o věci samé, je namíste přiznat kasační stížnosti odkladný účinek, neboť právě tím bude do samotného

pokračování

věcného posouzení zajištěn plynulý provoz kanalizace a ČOV v Lukách nad Jihlavou jediným subjektem.

[17] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[18] V této souvislosti Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné zdůraznit, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze dočasné povahy a nijak nepředjímá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 5. března 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu